

COLÒMBIA SETMANAL, del 31 de maig al 5 de juny del 2005
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB¹

En el marc de la XXXVIII Assemblea General de la OEA, duta a terme a Medellín, els països compromesos en la crisi diplomàtica a la regió andina, van plantejar els seus punts de vista, però sense que s'arribés a resoldre-la. El President Álvaro Uribe, en el seu discurs d'inauguració, va demanar a la comunitat internacional i als països veïns comprensió i suport per a la lluita contra les guerrilles, perquè aquestes s'han convertit en una amenaça terrorista contra l'ordre democràtic, i va demanar als països americans no concedir l'estatus de bel·ligerència a les guerrilles. El mandatari, una vegada més, va demanar excuses al govern i al poble d'Equador per l'atac al campament de les FARC en el territori d'aquest país, en el qual va morir Raúl Reyes. Reconeixement que va aprofitar la Cancellera equatoriana, María Isabel Salvador, per a demanar a Colòmbia reparar al seu país pel dany material, moral i humà causat per l'operació que va violar la sobirania d'Equador. L'alta funcionària va demanar també al Secretari General de la OEA, José Miguel Insulza, investigar la validesa de la presumpta informació continguda en els ordinadors de Raúl Reyes, i pronunciar-se de manera objectiva. El Govern de Colòmbia va expressar que no pagarà cap indemnització als familiars de les víctimes caigudes durant l'atac al campament de les FARC a Equador, perquè considera que va ser una acció legítima en contra d'un grup terrorista. Des de Quito el Vicepresident, Lenin Moreno, va dir que les FFAA del seu país tenen l'ordre d'obrir foc contra qualsevol força colombiana, legal o il·legal, que ingressi al seu territori. Aquest advertiment va ser emès després de la incursió d'un grup paramilitar colombià que va segrestar a tres refugiats a la regió de Sucumbios. Va dir l'alt funcionari que hi ha indicis que els paramilitars estaven acompanyats per membres de l'Exèrcit de Colòmbia. D'altra banda, una forta controvèrsia van protagonitzar el Cancellier de Veneçuela Nicolás Maduro, i el representant d'EEUU davant la OEA, John Negroponte, després que aquest últim assegurés que el Govern del seu país no té cap dubte que guerrillers de les FARC i membres de la seva direcció es refugien en territori veneçolà, i va advertir que és una situació que no pot permetre's. El Cancellier Maduro va respondre acusant a EEUU de donar protecció a terroristes en el propi territori d'EEUU, i va assenyalar com exemple el cas del confés terrorista Luis Posada Carriles, qui és processat per la justícia veneçolana i cubana per la voladura d'un avió, en ple vol, de Cubana de Aviación que transportava esportistes cubans. El funcionari veneçolà va rebutjar les acusacions de Negroponte, les quals va atribuir com part de la campanya que EEUU realitza per a sembrar la desconfiança i mantenir dividida la regió i va demanar al Govern de Colòmbia cessar la campanya de desinformació contra Veneçuela, com a condició indispensable pel restabliment del respecte i la comunicació. Pel seu costat, el President Hugo Chávez, des de Caracas, va acusar al Govern d'EEUU d'estar promovent juntament amb sectors oligàrquics de Veneçuela, un pla per a dividir al país promovent el separatisme dels estats de Zulia i Táchira i crear una situació similar a la qual viu Bolívia, va dir a més que en aquest pla estan involucrats paramilitars colombians. D'altra part, els Ministres de Defensa de Colòmbia i Perú, Juan Manuel Santos i Antero Florez, respectivament, van signar un acord de cooperació que van titular com d'Associació Estratègica entre els dos països, per a potenciar la lluita contra el terrorisme i el narcotràfic a la frontera comú. Els alts funcionaris van expressar la seva satisfacció per l'èxit de les brigades cívic-militars que realitzen els dos països amb la cooperació de militars d'EEUU, a la frontera colombo-peruana. Entretant, el Moviment de Víctimes de Crims d'Estat, MOVICE, va realitzar jornades de protesta als voltants de la seu on es realitzava la Cimera de la OEA, per a cridar l'atenció de les delegacions assistents sobre el desconeixement dels drets de les víctimes a Colòmbia i per a assenyalar la impunitat enfront dels crims comesos pels paramilitars. Representants de les víctimes van dir que per ordre presidencial se'ls havia impedit manifestar-se en el marc de la cimera. *ABN, Vanguardia Liberal, Caracol – Radio, El Colombiano, APORELA, TELESUR – TV, CMI – TV, El Comercio – Ecuador, 31/05/08 – 05/06/08*

El Fiscal General de la Nació, Mario Iguarán, va revelar que de la informació que contenen els ordinadors de Raúl Reyes es desprèn que les FARC han estès el seu treball internacional a diferents països d'Amèrica i Europa, en els quals estan compromesos més de 15 ciutadans estrangers identificats plenament. Va dir el funcionari que els organismes judicials de nou

¹ www.escolapau.org

països (Espanya, Xile, Brasil, Paraguai, Uruguai, Hondures, Costa Rica, Panamà i Mèxic) han sol·licitat a la Fiscalia General la documentació per a avançar les investigacions. El Govern d'Espanya va expressar la seva preocupació per la presumpta aliança FARC-ETA per a atemptar contra personalitats del Govern de Colòmbia a territori espanyol. El President del Govern d'Espanya, José Luis Rodríguez Zapatero, va demanar prudència en el maneig d'aquesta situació, la qual ve sent examinada per les Cancelleries respectives. El Canceller Miguel Ángel Moratinos va anunciar que realitzarà un viatge a Colòmbia, per a tractar aquest tema, entre d'altres d'interès comú. Per altra banda, el Ministre de Defensa, Juan Manuel Santos, va assegurar que també hi ha evidència que les FARC mantenen forts nexes amb les guerrilles de Perú, Sendero Luminoso i el Moviment Revolucionari Tupac Amaru, MRTA, la qual cosa suposa que existeix col·laboració per al tràfic d'armes i drogues. Per la seva banda el President Uribe va oferir als guerrillers de les FARC deixar-los en llibertat condicional i enviar-los a un país, que podria ser França, si deserten del grup i alliberen a Ingrid Betancourt i altres segrestats, a més va oferir grans sumes de diners com a recompensa. El President insisteix en la seva disposició de pactar un acord humanitari amb les FARC, però rebutja categòricament la desmilitarització de Florida i Prada, tal com ho exigeix les FARC. *El Colombiano, El Tiempo, El Espectador, El país – España, Cadena SER – Radio – España, CMI – TV, 31/05/08 – 05/06/08*

El Cos Tècnic d'Investigacions, CTI, de la Fiscalia va capturar a Santa Marta al pròfug Salvador Arana, exgovernador de Sucre i ex-Ambaixador de Colòmbia a Xile, qui haurà de respondre a la justícia per l'assassinat de l'alcalde de El Roble i per conformació de grups paramilitars a la costa nord de Colòmbia. La captura d'aquest exfuncionari, pertanyent a grups polítics afins al President Uribe, aprofundeix la crisi institucional generada pels vincles de parlamentaris i alts funcionaris del Govern i de l'Estat amb el paramilitarisme a Colòmbia. *El Espectador, El Tiempo, Caracol- Radio, El Nuevo Siglo, Vanguardia Liberal, El Heraldo – Barranquilla, Diario del Magdalena – Santa Marta, 31/05/08 – 03/06/08*

L'estudi més recent sobre el conflicte armat a Colòmbia, realitzat pel centre d'Investigacions i Educació Popular, CINEP, revela que al contrari de les xifres del Govern sobre les violacions al Dret Internacional Humanitari, aquestes van augmentar i es registra una tendència a un major increment. L'estudi assegura que les accions bèl·liques de l'Exèrcit i la Policia van passar de 330 en el 2006 a 713 en el 2007, un 116% més; i els paramilitars van passar de 28 accions a 95 en el mateix període, un 239% més. Agrega l'informe que durant el segon semestre del 2007 es van presentar 69 execucions extrajudicials, a les mans d'agents de la Força Pública, fets atribuïts principalment a la pressió del Govern perquè es mostrin resultats en les operacions militars. També s'assenyala que en el transcurs d'aquest primer semestre del 2008 la tendència es manté. L'estudi a més revela que la Força Pública encapçala les violacions al DIH, seguida per les FARC i els paramilitars. *Caracol – Radio, Diario del Sur – Pasto, Vanguardia Liberal, El Tiempo, TELESUR – TV, 04/06/08 – 05/06/08*

El dirigent guerriller i fundador de l'Exèrcit Popular d'Alliberament, EPL, Francisco Caraballo, qui recentment va recuperar la llibertat, després de complir una condemna de 14 anys a la presó, va dir que dedicarà la resta dels seus dies a treballar per la reconciliació dels colombians, i va convidar a les parts involucrades en el conflicte armat a pactar el més aviat l'acord humanitari, perquè els segrestats i presos polítics puguin recuperar la llibertat. Va assegurar, l'ex-dirigent, que l'única sortida possible al conflicte és la del diàleg i la negociació, per a una pau duradora, amb democràcia i justícia social. *RCN – Radio, 04/06/08*